

A város panaszt emel a kormány ellen a közigazgatási bíróságnál.

A rendkívüli közgyűlés tiltakozik a nyolcmilliórdos betegápolási megterhelés ellen.

Alig husz városatyja gyűlt össze szombat délután a városháza közgyűlési termében, hogy résztvegyen azon a rendkívüli közgyűlésen, amelyet a főispán Wimmer Fülöp és negyven bizottsági tagjának kívánságára hívott össze. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán egyetlen pont szerepelt: az a pénzügyminiszeri rendelet, amely betegápolási és gyermekvédelmi hozzájárulás címén közel nyolcmilliórdal terhelte meg a város költségvetését.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester negyed-ötör nyitotta meg a közgyűlést. Rack Lipót pénzügyi tanácsnok részletesen ismerteti a kérdéses kormányrendeletet, majd előterjeszti a tanácsnak azt a határozati javaslatát, amelyet a Délmagyarországi mai számában részletesen ismerteltünk.

Az első felszólaló dr. Kormányos Benő. Kijelenti, hogy a tanácsai javaslatban szereplő érvek mind közhelyek és közismertek. Maga a javaslat nem fejezi ki kellő erélyességgel azt a tiltakozást, amelyet a közgyűlésnek a város érdekében feltétlenül ki kell fejeznie.

— Hiába írunk fel a kormányhoz, mert a kormány a legjobb értelemben hallgatással mellőzi feliratunkat — mondotta Kormányos Benő —, hiába panaszkodunk el, hogy a rendelet következtében a város legelemibb szükségleteit sem tudjuk a jövőben biztosítani.

— A mi tiltakozásunknak keményebbnek s határozottabbnak kell lennie. A törvények feljogosítják a város törvényhatósági bizottságát, hogy a város közönységére károsnak talált kormányrendeletek végrehajtását megtagadja és erről a kormányt felirattal értesítse. Erre a felíratra a kormánynak negyven napon belül válaszolnia kell és ha válaszában ismét elrendeli a sérelmezett rendelet végrehajtását, azt csak akkor kell végrehajtani. Én a megtagadásnak vagyok a híve, mert továbbra ilyen körülmények között nem lehetünk alázatos vazallusai a kormánynak. A tanács javaslatát nem fogadjuk el, hanem indítványozom, hogy törvényadta jogunk alapján tagadjuk meg a rendelet végrehajtását. Legálább gondolkodóba esik a kormány.

Kormányos Benő eljenzéssel fogadott felszólalása után dr. Bodnár Géza emelkedett szóra. Sajnálatos állapotba kerül, hogy ez, a városra nézve annyira fontos kérdés nem kellett nagyobb érdeklődést a bizottsági tagok körében. Elismeri, hogy a mai viszonyokat nem lehet összehasonlítani a békebeli viszonyokkal, mert azóta a közegészségügy különösen nagy változásokon ment keresztül. Így ma már a szociális problémákat nem lehet ugyanazokkal a költségekkel megoldani, mint a háború előtt. A kérdéses rendeletet a kormány a szanálási törvényben nyert felhatalmazására való hivatkozással adta ki. A szanálási törvény azonban csak arra hatalmazza fel a kormányt, hogy csak abban az esetben tehet különleges intézkedéseket, ha a meglévő államháztartási keretek határaitól nem tudja megoldani a felmerülő kérdéseket. Smith Jeremiás jelentéséből azonban tudjuk, hogy a kormány eddig a 250.000.000 aranykoronás népszövegségi kölcsönből csupán 70.000.000 koronát költött el és így 180.000.000 aranykorona még érintetlen, sőt az államháztartásban jelentékeny feleslegek mutatkoznak. Az az idő tehát, amikor a kormány élhetne a szanálási törvényben nyert felhatalmazásával, még nem érkezett el és így ez a rendelet, amely a betegápolás és a gyermekvédelem terhére az államról a törvényhatóságokra hárítja át, ha nem is törvénytelen, de nem egyezik a törvény szellemével, sőt annak betűszóitól értelmével sem.

Ez után azt fejtette ki dr. Bodnár Géza, hogy a kérdéses kormányrendeletre csatolt táblázat kétségtelen bizonyítéka lehetetlen adórendszerünknek. A táblázat szerint a budapesti háradó huszonötöszöröse a szegedinek, ezzel szemben a föld-, kereseti-, társulati- és külön adó együttevő alig nyolcszöröse a szegedi adóknak, pedig majd minden számontevő vállalat Budapesten van. Ez kétségtelenül bizonyítja azt, hogy Szegeden az adókető bizottságok aránytalanul nagyobb adókat szednek a polgárságtól, mint máshol. Eppen ezért javasolja, hogy a tanács

a kormányhoz intézendő feliratban ezekre a körülményekre is mutasson rá.

Wimmer Fülöp szólalt fel ezután. Hivatkozott arra, hogy a kormány a generális intézkedéssel mérsékelt adókat vette figyelembe, amikor a városra eső hozzájárulást kiszámította, de nem vette figyelembe azt, hogy ezeket az általános adókat leszállított adókat a felszámolási bizottságok működésének eredményeképpen még jelentékenyen leszállították. A háború előtt — mondotta Wimmer Fülöp — a város mai pénzben kétféle milliárdot fizetett betegápolás és gyermekvédelmi hozzájárulás címén az államnak. Az a körülmény, hogy most a kormány a háború előtti hozzájárulásnak közel kétszeresét kívánja, azt bizonyítja, hogy itt nemcsak tényleges kiadások fedezéséről van szó, hanem újabb, nagyobb arányú beruházásokról is. Ilyenekre pedig a mai gazdasági viszonyok között nem szabad gondolni. Indítványozom, hogy a tanács mutasson rá erre is felterjesztésében, mert ez az érv is támogatja azt a törekvést, amely a városra kivetett nyolcmilliórd koronás hozzájárulás mérséklésére irányul.

Kifejtette ezután Wimmer Fülöp, hogy a betegápolás és gyermekvédelem 280 milliórd koronás összköltségének 28 százaléka esik a kormányrendelet értelmében Szegedre, ezzel szemben Debrecenre, amelynek lényegesen nagyobb vagyona és gazdagabb polgársága van,

Magyarok beszéde a washingtoni interparlamentáris konferencián.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Washingtonból jelentik: Az interparlamentáris unió washingtoni értekezletén a magyar delegátusok tevékeny szerepet vittek. Lukács György a főtitkár évi jelentéséhez szólva hangoztatta, hogy mai szervezetében a Nemzetek Szövetsége teljesen alkalmatlan egyes nagyhorderejű feladatok megoldására, főként teljesen alkalmatlan annak a hivatásnak beöltésére, amelyet a faji, nyelvi és vallási kisebbség védelmében önként vállalt magára. Ily körülmények között megtörténhetett az a komikum, hogy jöhetett ezrével terjesztik fel a kisebbségi panaszokat, a tanács 5 éven keresztül mégis mindössze két kisebbségi ügyet foglalkoztató érdemlegesen. Ez a rendszeres elzárkózás valóságos terror gyandit nehezíti a kisebbségekre. A kisebbségek ki vannak szolgáltatva az akaratuk ellenére rájuk kényszerített államhatalom korlátlan önkényének és elnyomásának.

A kisebbségi szerződések végrehajtatlansága a kisebbségeknek Európában tapasztalható kiméletlen elnyomására teljesen megérlette a népszövetségi egyezség (okmány) 19. cikkében kontempidit reformszükségességét. A revízióknak két irányúnak kell lenni. Ki kell terjednie a béke és a népszövetségi egyezmények okmány revíziójára. A népszövetséget az az kell tenni, amivé lennie hivatása. A szabad nemzetek szabad egyesülésévé.

Lukács György beszédét az értekezlet tagjai nagy figyelemmel hallgatták végig. Ezután Gratz Gusztáv és Petri Pál beszéltek még.

Eltávolították Szegedről az Üdv Hadsereg katonáit.

A legutolsó években Amerika után Európában is feltűntek a lapossapkás, kik uniformisos Üdv katonák, akik uccai prédikációkkal, énekléssel, előadásokkal kívánják megtéríteni az emberiséget. Az Üdv Hadsereg katonái legutóbb feltűntek Szegeden is, miután a fővárosban már nyílt uccán egy bolt helyiségben rendezték be „térítő helyüket.” Rendszerint felátogattak a mulatóhelyekre és énekléssel, szónoklattal akarták megtéríteni az elbukottakat.

Sokszor az egyes forgalmas helyeken, különösen uccakereszteknél állottak fel, elénekelték dallamos indulójukat, amikor pedig a tömeg összegyűlt, prédikáltak és — eladták újságjukat. A legutolsó hetekben azután egyre gyakrabban jöttek és egyre gyakrabban tartottak uccai előadásokat. Legutóbb számos jelentést kapott a szegedi rendőrség az Üdv Hadsereg katonáinak hangos

csupán 1.6 százalék. Ez is azt bizonyítja, hogy a debreceni adóketők sokkal méltányosabban jártak el, mint a szegediek.

Dr. Tóth Imre szólalt fel ezután. Kijelentette, hogy a kérdés érdemével nem kíván foglalkozni, mert az előteszölők már mindent elmondottak, csupán egy preventív intézkedés megtételének lehetőségére hívja fel a közgyűlés figyelmét. Indítványozza, hogy a város hatósága forduljon panasszal a törvényellenes rendelet ellen a közigazgatási bírósághoz és így biztosítsa magát arra az esetre, ha nem talán a kormány figyelmen kívül hagyja a közgyűlés felterjesztését.

A polgármester reflektált ezután az elhangzottakra. Bejelentette, hogy a rendeletben biztosított joga alapján már felszólalt a pénzügyminiszternél a füzött kirovás ellen. Kimutatta, hogy a kirovás alapjában vett adókat összesen csak 1.240.955 K. 40 fillérrel mérsékelték, tehát a kirovás jelentékeny mértékben csökkentendő.

— Alapos reményünk van arra, hogy a nem jól informált miniszter helyes információnk alapján mérsékelni fogja a ránk hárított súlyos terhet, mondotta a polgármester. Majd kijelentette, hogy Kormányos indítványát nem tartja elfogadhatónak, mivel jól tudja, hogy a városnak valamennyit feltétlenül fizetnie kell. Tóth Imre indítványának elfogadása ellen, ha ezt nem is teszi magdévá a tanács, nincs kifogása. A közgyűlés ezután a tanács javaslatát Bodnár Géza és Wimmer Fülöp módosításával egyhangúlag elfogadta és egyhangúlag kimondta azt is, hogy a sérelmes rendelet miatt panaszt emel a kormány ellen a közigazgatási bíróságnál, mint dr. Tóth Imre indítványozta.

Megismétlik a szavazást a Belvárosi Bank negyvenszázalékos ajánlata ügyében.

Két héten belül megtartják az új tárgyalást. — A kétharmad többségből alig hiányzik valami.

Az a nagy izgalom, amely végigvonult és elementáris erővel tombolt a Belvárosi Bank tegnapi egyezségi tárgyalásán, szombaton már teljesen eltűnt és most már nyugodtabban ülnek meg a helyzetet. Délelőtt a tegnapi viharok képe teljesen eltűnt a törvényszéki folyosóról, jöttek egyesek, akik érdeklődni akartak a szavazás eredményéről, de mindenütt azt a fölvilágosítást kapták a folyosókon, hogy az eredmény megállapítására csak a jövő héten

kerülhet sor. Ezzel azután csöndben és most már izgalom nélkül elhagyták a törvényszéket.

A Délmagyarországi munkálarsa ezzel szemben úgy értesül, hogy dr. Kultr Rezső bíró mérlegelve az ezer hitelező bizonytalan és izgatott helyzetét, az első tervektől eltérőleg,

félretett minden munkát és már szombaton reggel hozzálátott az eredmény átlagos megállapításához.